

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΥΠΟΦΕΡΕΙ ΑΠΟ ΤΗ ΛΙΤΟΤΗΤΑ

Συνέδριο των εκπαιδευτικών οργανώσεων της Ευρώπης

*του Θέμη Κοτσιφάκη, Γ.Γ. του Δ.Σ. της ΟΛΜΕ, μέλους της Ε.Ε. της Ευρωπαϊκής
Συνομοσπονδίας Εκπαιδευτικών (ETUCE-Education International Europe)*

Πραγματοποιήθηκε από 25-27 Νοέμβρη 2012 στη Βουδαπέστη το Τακτικό Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας Εκπαιδευτικών (ETUCE), του ευρωπαϊκού τμήματος της Εκπαιδευτικής Διεθνούς (Education International).

Στο συνέδριο συμμετείχαν 247 αντιπρόσωποι από 132 οργανώσεις των 45 χωρών της Ευρώπης. Σε απόλυτους αριθμούς, η ETUCE αντιπροσωπεύει 11 εκατομμύρια εκπαιδευτικούς σε όλη την Ευρώπη. Η ETUCE αποτελείται από εθνικά συνδικάτα των εκπαιδευτικών και του λοιπού προσωπικού της γενικής εκπαίδευσης - προσχολική εκπαίδευση, πρωτοβάθμια εκπαίδευση, δευτεροβάθμια εκπαίδευση, επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και τριτοβάθμια εκπαίδευση και έρευνα. Στο συνέδριο αυτό, που είχε ως θέμα «Προάγοντας την δημόσια εκπαίδευση στην εποχή της λιτότητας», έγινε συζήτηση για τις επιπτώσεις της κρίσης, των πολιτικών της λιτότητας και των περικοπών στη δημόσια εκπαίδευση. Το συνέδριο αυτό ήταν συγχρόνως και εκλογικό και εξέλεξε νέα εκτελεστική επιτροπή, πρόεδρο και αντιπροέδρους της συνομοσπονδίας.

ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Όπως αναφέραμε ήδη, το κεντρικό θέμα –και δεν θα μπορούσε να είναι αλλιώς- ήταν οι επιπτώσεις της λιτότητας στη δημόσια εκπαίδευση. Παρά το γεγονός πως υπάρχουν αρκετές διαφορές σε αυτά που συμβαίνουν στις χώρες της Ευρώπης, η λιτότητα και οι περικοπές σε μισθούς και συντάξεις, αλλά και στους προϋπολογισμούς για την παιδεία είναι στην ημερήσια διάταξη σχεδόν

παντού. Ιδιαίτερα οι δημοσιονομικές και περιοριστικές πολιτικές, κυρίως στις χώρες του νότου της Ευρώπης, με ή χωρίς μνημόνιο, έχουν κοινά χαρακτηριστικά. Και αυτά δεν είναι άλλα από περικοπές μισθών και συντάξεων, αύξηση ορίων ηλικίας για τη συνταξιοδότηση, αύξηση φορολογίας, μείωση κοινωνικών δαπανών και μείωση των δαπανών για την εκπαίδευση. Βέβαια, η μείωση αυτή είναι πιο δραματική στη χώρα μας, όπου οι δημόσιες δαπάνες ήταν και πριν την κρίση στο χαμηλότερο επίπεδο ανάμεσα στις ευρωπαϊκές, και όχι μόνο, χώρες.

Έτσι, ήταν αναπόφευκτο να υπάρχει μια μεγαλύτερη συνεννόηση και «συγγένεια» ανάμεσα στα συνδικάτα των χωρών της Ισπανίας, της Πορτογαλίας, της Ιταλίας, της Γαλλίας και της Ελλάδας. Ευχάριστη «έκπληξη», η θετική στάση της GEW, της ομοσπονδίας των εκπαιδευτικών της Γερμανίας, που βέβαια δεν ήταν έκπληξη για μας, αφού έχουμε ήδη από την περσινή χρονιά αναπτύξει δεσμούς φιλίας και αλληλεγγύης. Η γερμανική ομοσπονδία έχει εκφράσει την αντίθεσή της στο σύμφωνο σταθερότητας και στην πολιτική της κας Μέρκελ. Το θεωρούμε αυτό πολύ σημαντικό. Να αμφισβητείται, δηλαδή, η πολιτική της λιτότητας μέσα στη Γερμανία από τους ίδιους τους εργαζόμενους εκεί.

Έτσι, την προηγούμενη του συνεδρίου έγινε συνάντηση εκπροσώπων ομοσπονδιών από τη Γαλλία (SNES), την Ιταλία (FLCGIL), την Πορτογαλία (FENPROF), την Ελλάδα (ΟΛΜΕ), την Ισπανία (FECCOO) και τη Γερμανία (GEW), για να προχωρήσουν μια πρωτοβουλία που ξεκίνησε από τον προηγούμενο Σεπτέμβριο ενάντια στις πολιτικές λιτότητας. Στο σχέδιο κειμένου της πρωτοβουλίας αναφέρεται η πλήρης αντίθεση των συνδικάτων στην πολιτική λιτότητας και το σύμφωνο σταθερότητας στην Ευρώπη, και διαπιστώνεται η αναγκαιότητα της ανάπτυξης της αλληλεγγύης των εργαζομένων. Η κοινή δράση σε όλη την Ευρώπη θεωρείται σημαντική, γι' αυτό ζητείται και η ουσιαστική ενεργοποίηση της συνομοσπονδίας, για να παίξει το συντονιστικό της ρόλο στην αναγκαία ανάπτυξη αγώνων. Είναι γεγονός πως η ETUCE περιορίζεται μέχρι σήμερα σε δηλώσεις και σε άνευρες πρωτοβουλίες διακηρύξεων και όχι κινηματικών δράσεων και του αναγκαίου συντονισμού τους σε αυτή την κατεύθυνση σε όλες τις χώρες της Ευρώπης. Είναι κάτι σαν τη δική μας ΓΣΕΕ, δηλαδή...

Στο ψήφισμα του συνεδρίου «για την οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση», μεταξύ άλλων:

- Υποστηρίζεται ότι το δημόσιο χρέος και η μείωση του ελλείμματος μέσω των μέτρων λιτότητας **δεν αποτελούν μια βιώσιμη πορεία** προς την οικονομική ανάπτυξη της Ευρώπης.
- Απαιτείται να προωθηθούν ισχυρές πρωτοβουλίες βιώσιμης ανάπτυξης και απασχόλησης - που απαιτούν την αυξανόμενη επένδυση στην εκπαίδευση - για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής οικονομίας.
- Καλούνται οι εθνικές κυβερνήσεις να αντιστρέψουν αμέσως την πολιτική των περικοπών στους μισθούς ως εργαλείο της δημοσιονομικής προσαρμογής.
- Καλούνται οι υπεύθυνοι της Ε.Ε. και οι κυβερνήσεις να εργαστούν για τη διάλυση των φορολογικών παραδείσων και να εναρμονίσουν τη φορολογική βάση για τις επιχειρήσεις, ώστε να λάβουν πρόσθετα έσοδα για τους προϋπολογισμούς της εκπαίδευσης, να υιοθετηθεί ένας πανευρωπαϊκός φόρος χρηματοπιστωτικών συναλλαγών και να μειωθεί το κόστος του κρατικού δανεισμού σε ένα βιώσιμο επίπεδο.
- Να αποτραπεί η ιδιωτικοποίηση και η εμπορευματοποίηση των υπηρεσιών εκπαίδευσης.
- Τέλος, το ψήφισμα καλεί την ETUCE να υπερασπιστεί τα ανθρώπινα και τα συνδικαλιστικά δικαιώματα των εκπαιδευτικών πραγματοποιώντας ελέγχους και εκστρατείες ενάντια στις

προσπάθειες των κυβερνήσεων και των εργοδοτών να υπονομεύσουν και να προσβάλουν τα δικαιώματα των συνδικαλιστικών ενώσεων των εκπαιδευτικών.

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΣΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Ιδιαίτερη αναφορά έγινε κατά τη διάρκεια των εργασιών του συνεδρίου στην Ελλάδα, στα μνημόνια και στους αγώνες των εκπαιδευτικών αλλά και όλων των εργαζομένων. Μετά από παρέμβαση του εκπροσώπου της ΟΛΜΕ και κοινή πρόταση των εκπαιδευτικών ομοσπονδιών της χώρας εγκρίθηκε ψήφισμα, στο οποίο μεταξύ των άλλων τονίζονται τα εξής:

«Το συνέδριο της ETUCE υποστηρίζει τις ελληνικές οργανώσεις-μέλη της στην αντίστασή τους στις νεοφιλελεύθερες πολιτικές που εφαρμόζονται από την κυβέρνηση στην Ελλάδα και καλεί σε συντονισμένη δράση τις οργανώσεις μέλη σε όλη την Ευρώπη ενάντια σε παρόμοιες πολιτικές, όπου αυτές εφαρμόζονται στην Ευρώπη. Καταδικάζει, επίσης, τη σύλληψη των Ελλήνων συνδικαλιστών οι οποίοι διαμαρτύρονταν ενάντια στα μέτρα λιτότητας που επιβλήθηκαν από την τρόικα στην Ελλάδα».

ΓΙΑ ΤΟ ΡΟΛΟ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

Το **ψήφισμα για το επάγγελμα του εκπαιδευτικού** καλεί τα Ευρωπαϊκά όργανα και τις κυβερνήσεις μεταξύ των άλλων να: διατηρήσουν και να αυξήσουν το επίπεδο της δημόσιας επένδυσης σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η υψηλής ποιότητας εκπαίδευση προσφέρεται σε όλους ως ανθρώπινο δικαίωμα και δημόσιο αγαθό. Να βελτιώσουν την ποιότητα της διδασκαλίας με την ανάπτυξη υψηλής ποιότητας και καινοτόμου εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών. Να διασφαλίσουν ότι όλοι οι εκπαιδευτικοί, τόσο οι άνδρες όσο και οι γυναίκες λαμβάνουν ίση αμοιβή για εργασία ίσης αξίας, λαμβάνουν ικανοποιητικούς μισθούς και τις κατάλληλες, υγιείς και ασφαλείς συνθήκες εργασίας. Να θεωρούνται οι εκπαιδευτικές ενώσεις των εκπαιδευτικών ως ισότιμοι εταίροι και να τους παρέχεται ένας μόνιμος και κεντρικός ρόλος στη λήψη αποφάσεων. Να προστατεύουν και να υποστηρίζουν την ακαδημαϊκή ελευθερία για τους εκπαιδευτικούς. Να συμπεριλάβουν τους εκπαιδευτικούς και τις συνδικαλιστικές ενώσεις των εκπαιδευτικών στην κατάρτιση των προγραμμάτων αξιολόγησης για τους εκπαιδευτικούς τα οποία προσδιορίζουν τα δυνατά σημεία και τις ανάγκες εξέλιξης και δεν είναι σχεδιασμένα να τιμωρούν. Να διασφαλίσουν ότι όλοι οι εκπαιδευτικοί έχουν πρόσβαση στην χωρίς αποκλεισμούς, ελεύθερη, υψηλής ποιότητας αρχική εκπαίδευση, στην εισαγωγική και τη συνεχή επαγγελματική εξέλιξη.

Στο κείμενο αυτό η ΟΛΜΕ κατέθεσε τροπολογία στην παράγραφο εκείνη που αναφερόταν στην αυτό-αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, καταγράφοντας τις αρνητικές επιπτώσεις της σύνδεσής της με την εξωτερική αξιολόγηση και αυτής με τη σειρά της με τους μισθούς και την υπηρεσιακή εξέλιξη των εκπαιδευτικών όσο και την κατηγοριοποίηση των σχολείων. Η τροπολογία αυτή δεν έγινε δεκτή από το συνέδριο.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ιδιαίτερα σημαντικά ντοκουμέντα του συνεδρίου είναι:

- Το ψήφισμα του συνεδρίου που **«αποδοκιμάζει την αρπακτική ιδιωτικοποίηση και την εμπορευματοποίηση της εκπαίδευσης** που αποτελεί μια κραυγαλέα και άμεση επίθεση στην ισότητα και στην κοινωνική δικαιοσύνη για όλους».

- Το ψήφισμα ενάντια **στη ρατσιστική και φασιστική προπαγάνδα και τα αυξανόμενα φαινόμενα βίας στους χώρους των σχολείων στην Ευρώπη**, στο οποίο επισημαίνεται η σχέση της λιτότητας με τα φαινόμενα αυτά και η προπαγάνδα που επιδιώκει να παρουσιάσει τις εθνικές και θρησκευτικές μειονότητες, τους αιτούντες άσυλο και τους πρόσφυγες ως αιτία της οικονομικής δυσπραγίας και του αυξανόμενου κοινωνικού κατακερματισμού. Δεσμεύει δε την ETUCE να υποστηρίξει και να συνεργαστεί με τις οργανώσεις μέλη στο έργο τους να ενημερώσουν και να εκπαιδεύσουν τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές για το πρόβλημα του ρατσισμού στα σχολεία, και να προσδιορίσουν τις κατάλληλες σχολικές και διδακτικές στρατηγικές για την καταπολέμηση του ρατσισμού και του φασισμού.

- Το ψήφισμα που προτάθηκε από τα ισπανικά συνδικάτα με τίτλο «Εκείνοι που διαθέτουν τα λιγότερα είναι αυτοί που υποφέρουν περισσότερο από τις περικοπές δαπανών στους κρατικούς προϋπολογισμούς».

- Το ψήφισμα με το οποίο εκδηλώνεται η **συμπαράσταση και η αλληλεγγύη στην Egitim Sen, την Τουρκική ομοσπονδία εκπαιδευτικών**, 28 μέλη της οποίας, ακόμη και ο γεν. γραμματέας του ΔΣ, είχαν συλληφθεί και φυλακιστεί για τη συνδικαλιστική τους δράση.

ΑΛΛΑ ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

-Ψήφισμα για τις επιπτώσεις της κρίσης στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση

-Ψήφισμα ενάντια στην συμφωνία Ευρωπαϊκής Ένωσης και Κολομβίας

-Ψήφισμα συμπαράστασης στις κινητοποιήσεις των Ούγγρων εκπαιδευτικών

-Ψήφισμα σχετικά με τη βελτίωση των εκπαιδευτικών συνθηκών σε Βοσνία-Ερζεγοβίνη

Επίσης εγκρίθηκαν τέσσερα κείμενα «πολιτικής» της ETUCE, για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, τη Σχολική Ηγεσία, το εργασιακό στρες των εκπαιδευτικών και την Επαγγελματική Εκπαίδευση και κατάρτιση.

Στο κείμενο για το **εργασιακό στρες** αναγνωρίζεται μεταξύ των άλλων πως αυτό έχει όλο και περισσότερες επιπτώσεις στην υγεία και την ευημερία των εκπαιδευτικών. Ο αυξανόμενος φόρτος εργασίας, η κακή οργάνωση εργασίας, οι περισσότερες ώρες απασχόλησης, η έλλειψη ελέγχου και αυτονομίας στην εργασία, οι φτωχές σχέσεις με τους συναδέλφους και η έλλειψη σταθερότητας και ασφάλειας στην εργασία είναι οι κύριοι λόγοι για την αύξηση των ασθενειών που σχετίζονται με το στρες. Γι' αυτό το λόγο η ETUCE και οι οργανώσεις μέλη της **θα συνεχίσουν να ελέγχουν και να επηρεάζουν την έκβαση των διαδικασιών λήψης**

αποφάσεων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία.

Στην κατεύθυνση της ανάπτυξης της αλληλεγγύης και της κοινής κινηματικής δράσης των συνδικάτων των εκπαιδευτικών και του συντονισμού τους σε όλες της χώρες της Ευρώπης, θα συνεχίσουμε και την επόμενη περίοδο, μέχρι οι βάρβαρες πολιτικές της ΕΕ, του ΔΝΤ και των κυβερνήσεων να ηττηθούν οριστικά.

Την ΟΛΜΕ στο συνέδριο εκπροσώπησε ο Γ.Γ. του ΔΣ, Θ. Κοτσιφάκης, ο οποίος εκλέχθηκε στην εκτελεστική επιτροπή της συνομοσπονδίας.

Η ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ-ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΗΣ ΟΛΜΕ ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Αγαπητοί, ες συνάδερφοι, σες

Οι περικοπές στα δημόσια και κοινωνικά αγαθά, στην εκπαίδευση, την υγεία, την κοινωνική ασφάλιση, στους μισθούς και τις συντάξεις είναι μια πολιτική που εφαρμόζεται σε όλη την Ευρώπη και στις περισσότερες χώρες του κόσμου. Αυτή η πολιτική θυσιάζει τις ανάγκες και τα δικαιώματα της πλειοψηφίας των λαών και συσσωρεύει τον πλούτο σε λίγα χέρια. Η Ελλάδα, η Πορτογαλία, και η Ισπανία είναι μέρος ενός πειράματος που είναι η αρχή για το ξεθεμελίωμα των κατακτήσεων των εργαζομένων.

Οι κυβερνήσεις στην Ελλάδα θυσιάζουν την κοινωνική πλειοψηφία, τις ανάγκες και τα δικαιώματά της, για να αντιμετωπιστεί η κρίση σε βάρος των εργαζομένων. Το δημόσιο χρέος, που είναι αποτέλεσμα των τοκογλυφικών δανείων και της διαπλοκής του πολιτικού σκηνικού με τα μεγάλα συμφέροντα, χρησιμοποιείται ως πρόσχημα για να διασφαλιστούν τα συμφέροντα που υπαγορεύουν την πολιτική Κυβέρνησης-ΕΕ-ΔΝΤ. Οι εργαζόμενοι έχουν πληρώσει δυο και τρεις φορές αυτό το χρέος

Τραγικά είναι τα μέτρα που επιβάλλονται στους εργαζόμενους τραγικές είναι και οι επιπτώσεις τους στη ζωή μας. Για να γίνουν αποδεκτά τα μέτρα, η κυβέρνηση με τα φιλικά της μεγάλα ΜΜΕ, έχουν εξαπολύσει μια τεράστια προπαγάνδα γεμάτη ψέματα για να ρίξουν τις αιτίες της κρίσης στους εργαζόμενους και όχι στις πολιτικές των κυβερνήσεων και της ΕΕ που ασκήθηκαν τις τελευταίες δεκαετίες στη χώρα μας.

Η επίσημη ανεργία διπλασιάστηκε και ξεπέρασε το 23% ήδη και στους νέους 54%, με προοπτική να αυξηθεί ακόμη περισσότερο τους επόμενους μήνες.

Οι εργαζόμενοι περιορίζουν ακόμα και βασικές τους ανάγκες για να επιβιώσουν. Η φτώχεια και η εξαθλίωση κτυπά όλο και περισσότερες ομάδες πληθυσμού. Στα σχολεία παρουσιάζονται ήδη φαινόμενα παιδιών που πεινούν. Οι αυτοκτονίες ανθρώπων που καταστρέφονται οικονομικά από την πολιτική αυτή, όλο και αυξάνονται.

Η ελληνική εκπαίδευση έχει τεθεί ουσιαστικά και τυπικά υπό την κηδεμονία της τρόικας! Οι αποφάσεις για τη λειτουργία της εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων λαμβάνονται με αυστηρώς λογιστικά κριτήρια έχοντας ως δηλωμένο στόχο το «φτηνό σχολείο». Το νέο σχολείο που θέλουν να υπαχθεί στους κανόνες «της αγοράς».

Ως αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής στην παιδεία:

- Έκλεισαν 1.056 σχολεία
- Καταργήθηκαν σημαντικές υποστηρικτικές δομές
- Ο αριθμός των εκπαιδευτικών μειώθηκε κατά 12%
- Οι μισθοί των εκπαιδευτικών μειώθηκαν έως 45% και η μισθολογική εξέλιξη συνδέθηκε με την απόδοση και την αξιολόγηση.
- Αυξήθηκαν τα όρια ηλικίας και μειώθηκαν οι συντάξεις των εκπαιδευτικών.
- Οι δαπάνες για τη δημόσια παιδεία μειώθηκαν κατά 33%.

Στις 7 του Νοέμβρη το Ελληνικό κοινοβούλιο ψήφισε όλα τα νέα μέτρα (800 σελίδες) σε άρθρο. Μόνο η τρόικα τα είχε διαβάσει. Δεν υπάρχει καμιά δημοκρατική νομιμοποίηση γι' αυτή την πολιτική. Αυτές οι πολιτικές καταστρέφει τη ζωή μας. Για να σταματήσουμε αυτές την πολιτική χρειάζεται να δράσουμε:

- Ανάπτυξη δικτύων αλληλεγγύης ανάμεσα στα συνδικάτα, τη νεολαία, τα κοινωνικά κινήματα
- Ανάπτυξη δικτύων πληροφόρησης αξιοποιώντας και το internet
- Κοινές δράσεις (διαμαρτυρίες, καταλήψεις κτιρίων, απεργίες, καμπάνιες ενημέρωσης) για την εκπαίδευση από εκπαιδευτικούς – γονείς – μαθητές
- Να αποκαλύψουμε την προπαγάνδα των ΜΜΕ που μιλάει για «τεμπέληδες» εργαζόμενους
- Χρειαζόμαστε συντονισμένους, μεγάλους και μικρούς καθημερινούς αγώνες.

Με τους κοινούς μας αγώνες μπορούμε να ανατρέψουμε τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές στην Ευρώπη. Αυτές οι πολιτικές δεν είναι μονόδρομος. Μπορούμε να τους σταματήσουμε. Πιστεύουμε πως οι εργαζόμενοι θα νικήσουμε. Όλοι μαζί για μια άλλη Ευρώπη.

Τα κυριότερα ψηφίσματα και κείμενα του συνεδρίου μεταφρασμένα στα ελληνικά μπορείτε να τα βρείτε στη σελίδα της ΟΛΜΕ στον κόμβο των διεθνών σχέσεων

Το σύνολο των ντοκουμέντων του συνεδρίου στα αγγλικά μπορείτε να τα αναζητήσετε στην ιστοσελίδα: <http://pages.ei-ie.org/etuce-conference/index.php/en/>